

Visų šalių proletarai, vienykites!

PO SPALIO VÉLIAVA

LKP Rokiškio rajono k-to ir rajono DŽD Tarybos organas

1955 m. rugėjo mėn. 1 d., ketvirtadienis • Kaina 15 kp.

Eina nuo 1950 metų

Nr. 70 (506)

I NAUJUS MOKSLO METUS

Šiandien visose rajono mokyklose prasidėda naujieji — 1955—1956 mokslo metai, kurie iš mokytojų, rajono laudies švietimo skyriaus darbuoloj pareikalaus kūrybingo ir atsidavusio darbotolių gerinant mūsų jaunostis kartos auklėjimą, ruošiant tikrai visapusiškai išsilavinust komunistinės vi suomenės statytojus.

Praėliais mokslo metais rajono mokytojų kolektivas, mokiniai pasiekė žymius laimėjimus. Mokytojų tarpe žymiai padidėjo susidomėjimas kelti savo politinį-idėjinį lygi, daugelis jų atsidėjė studijavo visų mokslų pagrindą — moksizmo-leninizmo teoriją. Mokyklose buvo dirbama aukštesniu tūčiniu lygiu, mažiau buvo apolitiškumo, beidėjiskumo ir formalizmo reliktių.

"Po Spalio vėlava" laikraštyje spausdinta medžiaga apie įvykusį rajono mokytojų pasitarimą pasakoja apie pasiekus rajono mokyklų laimėjimus, atskleidžia rimtus auklėjamojo darbo trūkumus. Gerai dirbo Panemunėlio vi durinė (direktorius dr. Prancūnas), Žlobiškio septynmetė (direktorius dr. Kantauskaitė) ir daugelis kitų mokyklų. Šiu mokyklų mokytojai su gebėjo organizuoti tiek mokyklinį, tiek užklasinių darbų, aktyviai dalyvavo visuomeniniam darbe, moksleiviuose skiepijo meilė Komunistų partijai, Tarybinei vyriausybei, ugđe socialistinio darbo įgūdžius.

Tačiau eilėje mokyklų buvo prileisti stambūs mokomojo-auklėjamojo darbo trūkumai. Dalis mokytojų savo pedagoginiame darbe nepri siatkė teisingo tarybinio auklėjimo metodo, nepatenkinamai stengėsi pakelti dėstymo lygi, mažai dėmesio kreipė į moksleivių būtij. Dėl to mokslo metų bėgyje daugelis moksleivių parodė save nedrausmingais ir nepažangiais moksle. Tokie faktai kaip tik buvo prileisti Rokiškio II-oje, II-oje vidurinėse, Krylių septynmetėje ir kai kuriose ki lose rajono mokyklose.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Isakas

DĖL TSRS ŽUVIES PRAMONĖS MINISTRO DRG. A. A. IŠKOVO APDOVANOJIMO LENINO ORDINU

TSRS Žuvies pramonės ministro drg. A. A. Iškovo penkiasdešimtų giminimo metinių proga ir pažymint jo nuopelnus Tarybų valstybei, apdovanoti drg. Aleksandru Aki-movičiui *Iškovą Lenino* ordinu.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas

K. VOROŠILOVAS

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius N. PEGOVAS

Maskva, Kremlis, 1955 m. rugpjūčio 27 d.

LIETUVOS TSR MINISTRŲ TARYBOJE
IR LIETUVOS KP CENTRO KOMITETE

Apie rajonų socialistinio lenktyniavimo už karvių pieningumo pakėlimą kolūkuose per 1955 metų liepos mėnesį rezultatus

Lietuvos TSR Ministrų Taryba ir Lietuvos KP Centro Komitetas, apsvarsę rajonų socialistinio lenktyniavimo siekiant aukštų pieningumo kėlimo rodiklius per 1955 metų liepos mėnesį rezultatus, pažymėjo, kad Kalvarijos rajono kolūkuose padidintas pieno primelžimas iš vienos seriamos kavės 1955 metų liepos mėnesį palyginti su birželio mėnesiu 52 kilogramais, ir per laikotarpį nuo 1954 metų spalio 1 d. iki 1955 metų rugpjūčio 1 d. palyginti su tokiu pat 1953—1954 metų laikotarpiu — 2,1

procento, o taip pat padidinta per tą patį laikotarpi pieno gamyba nuo 100 hektaru žemės ūkio naudmenų 7,5 procento, ir paruošta visam gyvuliui skaičiu, kurį kolūkiai numatė priešmonėse 1955 metams, po 9 ceninerius šieno vidulininkai vienam gyvuliui (skaičiuojant suaugusiais galvijais).

Lietuvos TSR Ministrų Taryba ir Lietuvos KP Centro Komitetas nutarė palikti Kalvarijos rajonui Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Lietuvos KP Centro Komitetės pereinamojį Raudonoji vėltava už pasiekus aukštus karvių pieningumo kėlimo rodiklius, kartu išduodama triju tūkslančiu rublių piniginė premija geriausiomis kolūkų melžėjoms, piemenims, šerikams ir kitoms gyvulininkystės fermų darbuotojams paskatinoti. (ELTA).

LIETUVOS TSR MINISTRŲ TARYBOJE
IR LIETUVOS KP CENTRO KOMITETE

Dėl „Garbės lentos“ įsteigimo respublikiniuose ir rajoniniuose laikraščiuose išrašyti rajonams, MTS ir kolūkiams, pasiekusiems aukštus pašarų paruošimo rodiklius

Siekdamas mobilizuoti platičias kolūkiečių ir mašinų-traktorių stočių darbuotojų mases į kovą už aktyvų dalyvavimą paruošant šieną, laiku ir kokybiškai nušienaujant atolą ir džlovinant žoles žaiginiuose, o taip pat užtikrinant teisingą paruošto šieno apskaitą ir apsaugą, sudarant maksimalią suteigiančią ir stambių pašarų atsargą visuomeniniamis gyvulliams 1955—1956 metų žiemojimui, Lietuvos TSR Ministrų Taryba ir Lietuvos KP Centro Komitetas nutarė įsteigti respublikiniuose laikraščiuose

„Garbės lenta“ išrašyti joje rajonams ir MTS, pasiekusiems aukštus pašarų paruošimo rodiklius.

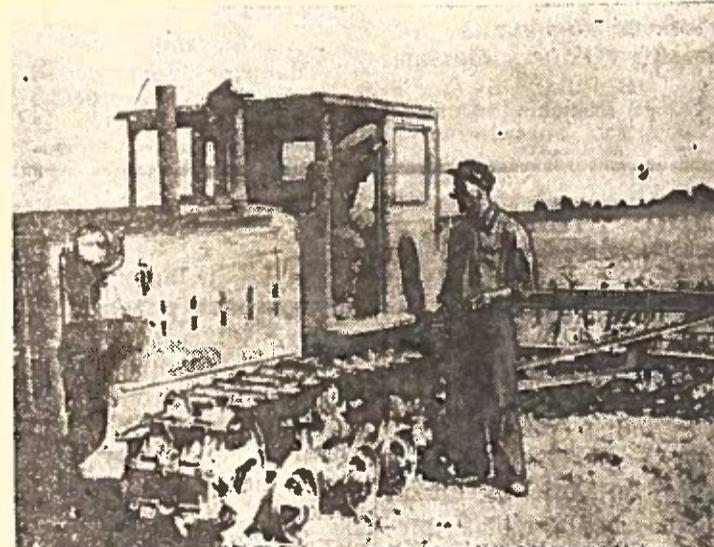
I respublikinę „Garbės lentą“ bus išrašomi rajonai ir MTS, kurie užtikrino ne mažiau kaip po 24 centnerius stambių pašarų paruošimą, tame tarpe ne mažiau kaip po 12 centnerių šieno, gyvulių skaičiut, kolūkų numatytam priešmonėse 1955 metams, vienai karvei (skaičiuojant suaugusiais galvijais), ne mažiau kaip 8 tonų siloso užraugimą vienai karvei ir ne mažiau kaip 6,5 tonos sultin-

guju pašarų paruošimą vienai motininel kiaulei su prieaugliu.

Žemės ūkio ministerija privalo pagal kiekvieno dešimtadienio rezultatus pateikti Lietuvos TSR Ministrų Tarybat ir Lietuvos KP Centro Komitetui pastūlymus išrašyti į „Garbės lenta“ rajonus ir MTS, pasiekustus aukštus pašarų paruošimo rodiklius.

Partijos rajonų komitetai ir rajonų vykdomieji komitetai turėtų įsteigti rajonines „Garbės lenta“ išrašyti kolūkiams, pasiekusiems aukščiau nurodytus pašarų paruošimo rodiklius. (ELTA).

Sparčiai sėkime žiemkenčius!

Panemunėlio MTS mechanizatorius-pirmūnas Povilas Ginotis, dirbdamas „Jaunosios gvardijos“ kolūkyje, metinį planą įvykdė 137,5 procento. Dabar jis ruošia dirvas žiemkenčių sėjai. Nuotraukoje: traktorininkas Ginotis prieš pradedant darbą duoda nurodymus savo prikabinėtojui P. Vaitkevičiui.

Pasėta 120 ha žiemkenčių Jau pasėjo 120 hektarų žiemkenčių „Duokiškio“ žemės ūkio arotelės žemdirbtai. Séja čia vykdoma tik mechanizuot būdu. Gerat dirba traktorininkas Vladas Petuškinas, kasdien vėršlias dienos užduotis.

F. Kačiulienė

TRAKTORIUS STOVI...

Štats metalas „Gegužės Pirmosios“ kolūkio žemdirbtat, stekdami išauginti gausų žiemkenčių derlių, neuždelsė su séja. Kolūkyje jau pasėta žiemkenčių 30 ha plotė. Nėra abejonės, kad žiemkenčių séja vyktų žymiai sparčiau, jei šiam darbut būtų panaujodama galinga žemės ūkio technika. Bet čia sėjama rankomis. Kaltė dėl to tenka Panemunėlio MTS vadovams, kurie nesugeba aprūpinti traktorių kuru. „Gegužės Pirmosios“ kolūkyje jau tris dienas be darbo stovi mechanizatorius Sabalio traktorius. Pirmają sėjos dieną apsėjės vos 2 ha, mechanizatorius pristigo degalų.

Panemunėlio MTS vadovai privalo nedelsiant imtis prie montu tam, kad karščiausmis žiemkenčių sėjos dienomis technika nestovėtų be darbo. J. Kepežis

Séja tik beicuota sėkla

Karolio Poželos vardo kolūkio III-oje ir II-oje laukinių kystės brigadose sparčiai vyksta žiemkenčių sėja. III-oje brigadoje, kuriai vadovauja drg. Baškys, jau apsėta vėrš 30 ha pūdymų. Dirbdamas su traktorine sėjamaja, traktorininkas Dagys per dieną apsėja po 11—12 ha. Drg. Dagys neprileidžia traktoriaus gedimų ir prastovėjimų.

Stekdami užtikrinti gausų atetnančių metų derlių, kolūkiečiai sėja tik beicuota sėkla, gauta iš sėklinių sklypų. Pūdymai tūkstančiai paruošti ir įtręsti. Vystydamis tarpusavio socialistinį lenktyniavimą, kolūkiečiai kovoja už žiemkenčių sėjos atlikimą sugausiausiais terminais ir aukštū agrotechnikos lygiu.

V. Petrulis

KOMJAUNIMO GYVENIMAS

Gerai pravesti ataskaitinius-rinkiminis susirinkimus komjaunimo organizacijoje

LLKJS rajono komiteto biuras priėmė nularimą nuo šių metų rugsėjo 1 dienos iki spalio 10 dienos pravesti ataskaitas ir rinkimus visose rajono pirmiške komjaunimo organizacijose. Tai labai svarbus ir atsakingas laikolarpis komjaunimo organizacijų darbe. Visos komjaunimo organizacijos, jų sekretoriai ataskaitiniams-rinkiminiam susirinkimams privalo ruoštis iš anksto, nuodugniai išanalizuoti darbo rezultatus, prileistus trūkumus ir priemones jiems pašalinti.

Praktika parodė, kad ten, kur rimtai buvo ruošiamasi, ataskaitinių-rinkiminiai susirinkimai praėjo aukštame politiname lygyje, buvo išnagrinėta kiekvieno komjaunuolio veikla, griežtos kritikos susilaukė tinginiai, vadovauti pirmiškioms komjaunimo organizacijoms buvo išrinkti geriausi, šiam darbui atsidavę žmonės. Praėjusiais metais kovingai ataskaitinių-rinkiminiai susirinkimai praėjo „Lenino keliu“ kolūkio, rajono vykdomojo komiteto, Rokiškio I-osios, III-osios vidurinės mokyklų ir kitose komjaunimo organizacijose.

Deja, praėjusiais metais eilė komjaunimo organizacijų sekretorių į šį svarbų reikalą pažiūrėjo pro pirštus. „Aušros“ kolūkio, rajkoopsajungos, rajono pramkombinato, „Ragelių“ kolūkio komjaunimo organizacijose susirinkimai buvo organizuoti skubotai, komjaunuolai į juos atvyko nepastriuošę, sekretorių ataskaitos buvo paruoštos blogai, netšaukė aštros kritikos. „Jau nosios gvardijos“, „Tarybų Lietuvos“ kolūkijų, „Nemuno“ fabriko buvę komjaunimo organizacijų sekretoriai Tuskaitė, Staigis ir Bučius į ataskaitinių-rinkiminiai susirinki-

mų tuošimio darbą neįtraukė komjaunuolių, šio klausimo nesvarstė pirmintį komjaunimo organizacijų susirinkimųose. Visose aukštėtai miestose komjaunimo organizacijose ataskaitos ir rinkimai nesuvaldino lemiamo vaidmens toliau gerinant komjaunimo darbą, priliūti šabloniški susirinkimų nutarimai buvo blankūs, juose neaišispindėjo darbo trūkumai, dėl to je netapo kovine komjaunimo organizacijų darbo programa.

Šiais metais būtina nebekartoti senų klaidų. Pirmintį komjaunimo organizacijų sekretorių privalo pasteki, kad kiekvienas organizacijos narys aktyviai dalyvaučia ruošiantis šiam svarbiams klausimui. Kiekvienas komjaunuolis privalo iš anksto žinoti, kada įvyks ataskaitinių-rinkiminiai susirinkimai, kokia jo dienotvarkė ir apte ką jis turės kalbėti. Būtina apsvarstyti šį klausimą komjaunimo organizacijų susirinkimuose, paskirstyti kokį klausimą vlenas ar kitas komjaunuolis turės paruošti. Kur yra komjaunimo grupės, reikia pravesti grupių ataskaitas, grupuojant rekomenduoti geriausius gamybinius, visuomeninius, turinčius didelį autoritetą draugų tarpe.

Dalykiškai ir kritiškai paruošti ataskaitiniams-rinkiminiam susirinkimams — svarbiausia kiekvieno komjaunuolio pareiga. Sėkmingas pasiruošimas ir pravedimas ataskaitų ir rinkimų komjaunimo organizacijose padės pašalinti prileistus trūkumus, o susirinkimuose priliūti nutarimai bus tolesnė komjaunimo organizacijų veiklos programa.

B. PULUIKIS
LLKJS Rokiškio rajono komiteto sekretorius

TSKP XX-ojo sužavimo garbei

Negačima sakyti, kad mūsų cecho darbe nėra tūkumų. Šiai, pastaruojai laiku sušlubavo mūsų išleidžiamosios produkcijos kokybę, pasipylė nusiskundimai iš vartotojų pusės. Stalių cecho kolektyvas įvertino kritiką. Šiuo metu, kovodami už pirmalaikį metinio plano įvykdymą, mes nepamirsime to, kaip svarbu yra pirmuuli ne tik pagal produkčijos kiekybę, bet ir pagal jos kokybę.

Tuo tikslu mes nuolai keliamė dirbančiųjų kvalifikaciją. Štai, visai neseniai į mūsų cechą atėjo penki nauji darbininkai. Atvirai reikia pasakyti, kad su sialiaus specialybe jie iki šiol nieko bendra nebuvo turėję. Bet mes ne-nustiminėme. Senas ir priatyres minkštū baldų meistras K. Smatavičius, per savo amžių išmokęs sialiaus specialybės ne vieną dešimtį žmonių, rūpestingai dirba su naujaisiais savo mokiniais.

Metinį gamybos planą pagal pagrindines produkčijos rūšis mes jau įvykdėme 125,6 proc. Lenktyniudami partijos XX-ojo sužavimo garbei su mechaniniu cechu, mes ir toliau kovojam už gaminių savykainos sumažinimą bei darbo našumo kėlimą. Tuo tikslu šiemet žymiai išplečiame cecho sandėlius. Mūsų statybininkai, vadovaujami dr. Smekalo, išplėtė 1250 kvadratinį metrų sandėlių plotą, aptvėrė tvora aukštėtai neuaudotą dykutę. Iki spalio 1 d. jie išspareigojo užbaigtą pastogę sausoms lentoms ir sandėlių gatavai produkčijai.

BR. KIŠŪNAS
daugyverstinės arteles „Pergalė“ stalių cecho viršininkas

Kaip mes didiname pieno primelžimą

VšĮ mūsų galvijat yra Lietuvos juodmargių veislės. Vi-suomeninė banda nuolat gerinama, fermose dirbamasis didelis veislinių darbas. Melžiamų karvių banda papildoma kolūkyje gautu labiausiai produktyvi karvių prieaugliu. Turime tris veislintus reproduktorius. Palyginti su praėjusiais metais melžiamų karvių skalčius pas mus padidėjo daugiau kaip pusant karto.

Siekdamis išauginti didžiai produktyvias karves, mes organizavome kruopščią prieauglio priežiūrą. Pirmastas dvidešimt dienų veršeliai maitinami nenugriebtu pienu. Toliau iki mėnesio amžiaus prie nenugriebto pieno pri-maišomas liešas pienas ir duodama iki soties vitaminių šieno. Viso per pirmajį mėnesį vienam veršeliui vidutinėkai tenka po 190 kg nenugriebto pieno, po 14 kg liešo pieno, 3 kg avižtinė-

miltų ir reikalingas kiekis vitaminių šieno. Taip maitinant, veršelis per plėmaji mėnesį vidutinėkai per parą priauga po 650–700 gramų.

Antrą mėnesį veršeliam duodamas nenugriebtas pienas, sumaišytas pusiau su liešu, didinamas avižinių miltų davlynys, duodama šaknialavalių, o taip pat vitamininio šieno. Veršeliam, sulaukusiemis dviejų mėnesių amžiaus, maitinimas nenugriebtu pienu nutraukiamas — toliau jie maitinami liešu aci-dofiliui pienu, palaipsniu didinant koncentratą, šaknialavalių, stambilių pašarų da-vintus. Davinį prieaugliui, kaip taisykli, nustatomė atsižvelgiant į kiekvieno veršelio svorį.

Praisdėjus ganykliniam laikotarpiui, šešių mėnesių amžiaus prieauglis pereina į ganyklą ir papildomai gauna koncentratus, mineralines me-

džias — kreida, kaulamilius.

Ganykliniu laikotarpiu visą galvijų bandą prižiūri du pie-menys. Karvės rišamos. Per dieną jos perkeliamos penkis šešis kartus. Produktyviausiai galvijai perkeliami dažniau. Tokiu pat būdu karvės gano-mos ir naktį. Per parą viena karvė vidutinėkai suėda 80–90 kg žaliosios masės.

Gyvuliai kasdien gauna druskos pagal zootechnines normas. Todėl jie suėda daugiau žolės ir išgeria daugiau vandens.

Nuganytas ir nuvalytas nuo žolės likučių plotas papildoma patrėšiamas amonio sulfatu. Tai mums užtikrina gerą antros žolės derlių. Pirmosios žolės derlius pas mus sudaro iki 120 centnerių iš ha. Dabartiniu metu galvijai ganomi antroje žolėje, kurios derlius siekia 100 centnerių iš hektaro. Nuganius antrają žolę, ganyklą vėl patrėšime azotinėmis trašomis, duodant jų po 50 kg į hektarą.

Ganykliniu laikotarptu

LAIŠKAI REDAKCIJAI**Irengtos naujos tranšejos**

„Aušros“ kolūkio statybinių brigada, kuriai vadovauja dr. K. Čypas, dirba prie naujų siloso tranšeju statybos. Kiekvienoje brigadoje jau iškasia po vieną 250 tonų taipos tranšėją. Dvi iš jau pilnat irengios ir paruoštos silosavimui. Šiuo me-

nu stalybininkai betonuoja li-kusias iš siloso išančias. Stropūs statybininkai dr. dr. Čypas, Skruodus, Bulėnas, Tervydė ir kiti kasdien žymiai viršija darbų užduo-tis.

A. Vismantas

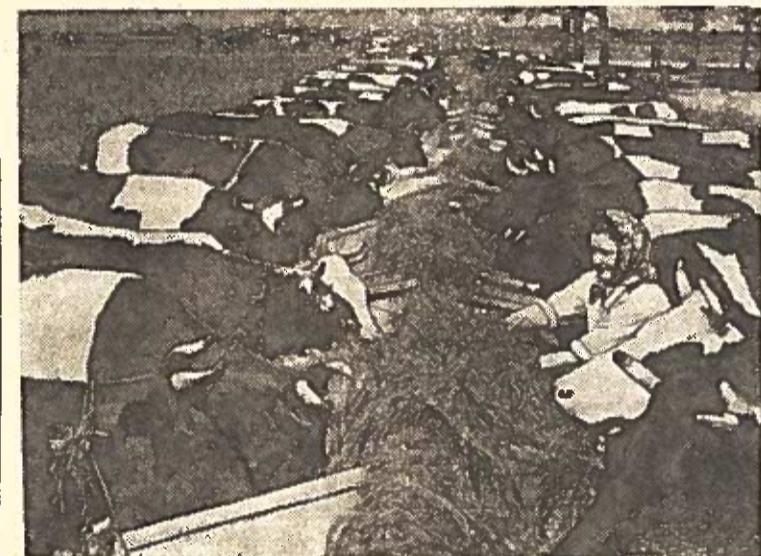
Néra švaros... pirtyje

Rokiškio miesto gyventojus aptarnaujanti pirlis neali-linka tų reikalavimų, kuriuos stačiai higienos išslyklės pa-našioms įstaigoms. Visų pirmą, pirtyje nepalaikoma švara, sienos purvinos, aprūkę, prie jų net balsu prisiliesti. Indai, iš kurių žmonės turi plautis, net pažaliavę nuo purvo, be rankenų. Nusirengiamajame kambaryje nėra veidrodžio. Jau kuris laikas

kaip sugedo durų rankenos, bet taip niekas ir nepasirū-pina, kad jos būtų ariemoniuotos.

Miesto gyventojai leisingai reikalauja, kad rajono san-epideminė slotis ir rajono komunalinio ūkio skyriaus vadovai atkreiptų dėmesį į padėtį miesto pirtyje ir ją nedelsiant išsalytų.

A. LIORENTAS
Rokiškio miesto gyventojas

Ariogalo rajono „Pagojau“ tarybinis ūkis — vienas pirmųjų respublikoje. Pagal pieno primelžimą jam tenka antroji vieta. Kiekvienam 100 hektarų žemės naudmenų jau gauta 373 centneriai pieno. Patygininti su praėjusiais metais, vieno centnerio pieno savikalna sumažinta 13 rublių. Žinomas melžėjas komjaunuolės Z. Aleksiejutė, J. Urbanienė, Z. Micekaitė ir kitos iš kiekvienos savo grupės karvės primežė 4.000–4.500 kg pieno. Nuotraukoje: papildomas karvių šerimas žaliuoju pašaru „Pagojau“ tarybiname ūkyje.

M. Ogajaus (ELTA) nuotrauka.

gumul paslekti yra tvirtos pašarų bazės sudarymas. Per-nai kiekvienai karvei tvarti-nio laikymo laikotarpiu turė-jome po 3 tonas siloso, po 1,5 tonos šieno ir po 400 kg koncentratų. Didindami galvijų skaičių, atitinkamai di-diname pašarų bazę. Šiemet galvijai turės dar daugiau pašarų, žemos sočiai ir šil-tai.

Kolūkyje beveik trečdalį viso grūdinėlių kultūrų ploto apsėta kukurūzais. Jų silosavimui pastatyti 709 tonų talpos talpyklos. Žemos laikotarpiui kiekvienai karvei teks po 10–11 tonų sultini-gių pašarų — kukurūzų ir pašarinių šakniavalių. Be to, kiekviena karvė gaus po 2,5 tonos dobilų ir pakankamai kiekii kitų siamblių pašarų, 800–1000 kg koncentratų.

Už laimėjimus, pasiekus išvystant pieno ūki, mūsų žemės ūkio arteles šiemet yra Visasajunginės žemės ūkio parodos dalyvis.

V. BUVIDAVIČIUS
Kauno rajono „Bolševiko“ kolūkio zootechnikas

Už naujus laimėjimus jaunosios kartos auklėjime!

Rajono mokytojų pasitarimas

Ivyko rajono mokytojų ru-dens pasitarimas. Savo prane-shime rajono liudies švietimo skyriaus vedėjas drg. Tebe-liškyte aižymėjo visą eilę rajono mokyklų bei paskirų mokytojų, kurių kruopštus bei atsidavęs darbas davė puikius rezultatus. Panemunėlio vidurinėje, Žiobiškio septynmetėje ir kitose mokyklose susūdarė glaudūs mokytojų kolektivai, kurie, šalia tiesioginio savo darbo, užsiltarnavo pagarbą apylinkės kolūkiečių tarpe kaip aktyvius visuomenininkai, partinių bei tarybinių organų padėjėjai įvairiose politinėse bei ūki-nėse kampanijose.

Mokyklose teisinga linkme vyko politechninis mokiniai mokymas. Puikių rezultatų šioje srityje atsiekié mesto I ir II vidurinės mokyklos, kurių fizikų ir gamtininkų būre-liai buvo patvirtinti. Visasā-junginės žemės ūkio parodos dalyviai ir vasaros atostogu metu aplankė mūsų Tėvynės sostinę — Maskvą.

Tolau pranešėjas smulkiai išanalizavo mokyklų darbe pasilaikiusius trūkumus. Svarbiausias iš jų — silpnas mokiniai politinis-idėjinis auklėjimas. Apie tai kalba nepatenkinamas komjaunimo eiliu augimas geriausiu mokiniai sąskaita. Pranešėjas kritikavo Panemunėlio, Juodupės ir klti-tų vidurinių bei septynmečių mokyklų pedagogų kolektivus už silpną jų darbą ruo-šiant pažangiausius mokinius į VLKJS eiles.

Rimtų trūkumų prileista ir mokiniai mokslo pažangumo srityje. Dar iki šio laiko ne-patenkinamas yra rusų kalbos dėstymo lygis rajono mokyklose, o tokiose mokyklose, kaip Salų septynmetėje, Zibolių pradinėje ir kitose, šią discipliną mokiniai išsavinė labai sil-pnai.

Vykusiose gyvose diskusi-

jose rajono mokytojai pasidalino savo darbo palirkimi, iškėlė eilę verlingų pasūlymų darbui mokyklose page-rinti.

Panemunėlio vidurinės mokyklos direktorius drg. Prancūnas nurodė, kad naujaisiais mokslo metais būtina sustiprinti dalykinį komisi-jų bei metodinių ratelių darbą. Kiekvienas mokytojas privalo slengtis kovoii už aukštą pamokos kultūrą, pasiekti, kad kiekviena pamoka būtų tvirta tiek dalykiniu, tiek auklėjamoju atžvilgiu. Tolau kalbėtojas nurodė į būtinumą visokeriopai stiprini mokyklos ir šeimos ryšius. Pasiekti, kad mokiniai auklėjimas turėtų iš pačią liniją mokykloje ir namuose— štai koks yra kiekvieno mokytojo, kiekvienos mokyklos uždavinys.

Rokiškio III vidurinės mokyklos mokslo dalies vedėjas drg. Gudanis kalbėjo apie didžiulį mokytojų kadrų ne-pastovumą bei specialistų trūkumą mokykloje, kas turi neigiamą įtaką aukštiems mokslo pažangumo rodikliams pasiekti.

Pasitarimo dalyviai su jdomumu išklausė Rokiškio I vidurinės mokyklos mokytojos drg. Nakienės pasiskymą, kuriamė ji pasidalino darbo patirtimi, vykdant užklasinių darbų geografiją būrelyje. Drg. Nakienė papasakojo, kaip Rokiškio I ir II vidurinių mokyklų geografinės dėstytojų iniciatyva, aktyviai remiant šefuojančiai organizacijai — rajono pramkombinatu, — buvo įrengta geografinės aikštėlė. Drg. Nakienė, nurodžiusi, kad panaši aikštėlė jne didelį indėlį į mokiniai pasaulėlūros ugdymą, kvietė ir kitų rajono mokyklų geografinės dėstytojus įrengti prie mokyklų panašias aikštelės.

Apie metodinių darbų mokyklose bei pedagoginės pro-

pagandas išplėtimą mokiniai tévu tarpe kalbėjo rajono liudies švietimo skyriaus pedagoginio kabineto vedėjas drg. Tetešerskis.

LKP Rokiškio rajono komitejo propagandos-agitacijos skyriaus vedėjo pavaduotojas drg. Macijauskas nurodė, kad daugumoje rajono mokyklų apleistas darbas su pionieriais. Štai svarbių auklėjamojo darbo sričiai mažai dėmesio kreipia mokyklų vadovai, mokytojų pirminės komjaunimo organizacijos ir LLKJS rajono komitejo mokyklų skyrius. Tolau drg. Macijauskas nurodė į būtinumą stiprini mokyklų ir kolūkių bendradarbiavimą.

Rokiškio geležinkelio stoties pradinės mokyklos vedėjas drg. Mukutėnas savo pasiskyme negalėjo duoti konkretaus atsakymo į klausimą, kodėl didesnė šios mokyklos IV klasės mokiniai dalis pavasarį neišlaikė rusų kalbos egzamino. Tačiau likroji priežastis yra tame, kad šioje mokykloje trūko reikiamos mokytojų darbo kontroles iš vedėjo pusės, o rajono švietimo skyriaus darbuotojai kartais formaliai atlikdavo mokyklos patikrinimą ir nuodugniai nepažiūrėdavo į vienos ar kitos -disciplinos dėstymo lygi.

Diskusijoje dar pasiskė mokytojai drg. drg. Bimba, Mulvinaitė, Chmielevskienė, Ambrozaitytė ir kiti.

Pasitarime kalbėjo Rokiškio rajono vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Lekanda ir LLKJS Rokiškio rajono komiteto sekretorius drg. Šaškovas.

Rajono mokytojų pasitarimas priėmė išsamų nutarimą, numatant konkrečias priemones kovoje už mokomojo auklėjamojo darbo lygio pakėlimą.

A. Laurinaitis

Nuotraukoje: Nauja vidurinė mokykla Kalvarijos miesto centre.

M. Ogajaus (ELTA) nuotrauka.

Mokyklos geografinės aikštėlė

Dvielu arčių žemės sklype-lyje galima rasti ežerus ir kalnus, upes ir dykumas. Čia pat įvairiausiai prietaisai kritulių, temperatūros, oro drėgmės matavimams, debesuo-tumo, slėgio, geografinės pa-dėties nustatymams. Įrengtas „saulės laikrodis“ parodo laiką, o pagal vadinamuosius „saulės žiedus“ galima tiksliai nustatyti laikrodžius.

Tai — Rokiškio I II vidurinių mokyklų geografinės aikštėlė, bendromis mokytojų, moksleivių ir mokyklų šefo-rajono pramkombinato — jėgo-mis įrengta vasaros atostogu metu.

Didelę naudą geografinijos aikštėlės įrengimas duos V-ųjų klastų moksletviams, kurie pirmą kartą smulkiai susipažsta su fizine geografiija. Daug praktinės medžia-gos čia ras vyresniųjų klasių moksleivių, pavyzdžiul, be-simokantieji astronomiją.

Geografinios aikštėlė — ištisa vaizdumo priemonių labo-ratorijs — palengvins gamtos mokslių dėstytojų darbą. Tuo pačiu ji padės skleisti atels-tinę pasauležiūrą moksleivių tarpe.

L. Vaitkėnas

Jaunųjų leniniečių saskrydis

Rugpjūčio 30 d. miesto kultūros ir poilsio parke įvyko rajono vidurinių, septynmečių ir pradinės mokyklų pionierių saskrydis, skirtas naujųjų mokslo metų pradžiai.

Saskrydij trumpa įžangine

kalba atidare LLKJS rajono komiteto mokyklų skyriaus vedėja drg. Šinkūnaitė. Buvo uždegtais draugystės laužas. Laužo liepsnų šviesoje pionierių atliko turinėg meninė dalij.

B. Stepulis

FELJETONAS

KAS KALTAS?

Kaltinamųjų suole — trylik-metis paauglys Albertas Vaičius. Kiekvienam iš dalyvaujančių teismo posėdyje atrodo, kad šis berniukšlis per apstrikimą pateko čia, kad jo tikroji vieta — klasėje, mokykliniame suole...

Bet iai itesa. Milicijos darbuotojai sulaikė mažametį vagilių. Gausūs įrodymai kalba apie tai, kad moksleivis Albertą palikę tetulės global, jie iš viso mažai domėjosi sūnaus gyvenimu.

Pagaliau tėvą pasiekė žinia, kad Albertas nebėlanko mokyklos. Jo nėra ir tetos namuose. Kazys Vaičius atneše pareiškimą milicijos oranams:

„Prašau padėti surasti sūnum. Dingo prieš trejetą dieną.“

Albertas buvo grąžintas į tetos namus. Milicijos darbuotojai surado slaptas mažų vagilių landynes „Sau-lutės“ kinoteatro katilinėje ir bažnyčios rūsyje.

O Vaičius, diržu pamokes sūnum, vėl išvažiavo į Salas, kur dirbo technikumo kepykloje. Praėjo nedaug laiko,

garetė. Tėvų tas nejaudino. Mokyklos vadovybė už ne-drausmingą elgesį ir rūkyma Vl-os klasės mokiniai Alber-tui Vaičiui sumažino elgesio pažymį iki trijų. Tėvai ši faktą iргi praleido negirdo-mis. Gyvendami paskirai, o Albertą palikę tetulės global, jie iš viso mažai domėjosi sūnaus gyvenimu.

Pagaliau tėvą pasiekė žinia, kad Albertas nebėlanko mokyklos. Jo nėra ir tetos namuose. Kazys Vaičius atneše pareiškimą milicijos oranams:

„Prašau padėti surasti sūnum. Dingo prieš trejetą dieną.“

Albertas buvo grąžintas į tetos namus. Milicijos darbuotojai surado slaptas mažų vagilių landynes „Sau-lutės“ kinoteatro katilinėje ir bažnyčios rūsyje.

O Vaičius, diržu pamokes sūnum, vėl išvažiavo į Salas, kur dirbo technikumo kepykloje. Praėjo nedaug laiko,

Tėvas už nuolatinį girtuok-lavimą buvo atleistas iš darbo. Gržo į Rokiškį ir pama-tė, kad sūnus pralenkė jį: Al-bertas per tą pat laiką spėjo patekti į kaltinamujų suolą.

Dabar jis — mažamečių nusi-kaltelių kolonijoje. Tlkėkime, geri tarybiniai pedagogai iš jo dar išauklės dorą žmogų, naudingą savo visuomenei.

Bet ar tas neuždeda gėdos ženklo tėvams Valčiams, kad jie patys nemokėjo išauklieti savo sūnaus?..

*

Pas keturiolikmečio Lioni-gino Ž. motiną gana dažni iš-gérinmai. Čia svaidomasi ne-cenzuruotas žodžiai, kyla skandalai. Negana to. Motina, netekusi vyro, gyvena su sve-timu žmogumi, išardžiusiu savo šeimą.

Visa tai daugiau ar mažiau paveikė berniuką. O, be to, draugystė su Alberto Vaičium, turėjusi abiems neigiamos įta-kos, paskatino Lioni-giną pa-lkti motiną ir valkatauti gat-vėje.

Tiktai išlikus milicijos

darbuotojams ir dorų žmonių paskatintas, Lioni-ginas gržo namo, gavo lengvą darbą daugverslinėje artelėje.

— Aš negaliu tik mokytis ir niekur nedirbti. Mama man priklauso, — su ašaromis kalba berniukas.

Taip, motina seniai norėjo, kad jos mažametis sūnus pats užsiđirbtų duoną. Bet kaip bebūtų keista, — prieš keletą savaičių ji pati metė darbą ir gyvena iš savo santau-pų, na ir iš... Lioni-gino atly-ginimo.

Tuo tarpu Lioni-ginas žada kartu dirbti ir mokytis vaka-rinėje mokykloje...

Skaudi pamoka, ištikūsi Valčių šeimą, nemalonai isto-rija Lioni-gino Ž. praeityje turi priminti ir daugeliui kitų tė-vų, kad vaikų auklėjimui turi būti skiriamas rimčiausias dėmesys.

O štai dar vienas atsiliki-mas. Cirko artistų pasirody-mo metu kontrolerius atsi-sakė leisti be biltetų į kul-tūros namų salę grupe moks-

leivių. Tuomet jie nusileido į rūmų požemį ir atsuko van-dentiekio čiaupus. Ką gi, tai — „žygdarbis“, padarytas su tikslu „atkeršti“ kultūros na-mų darbuotojams.

O tokiu „žygdarbiu“ pasi-tatko dar neretai.

Tai kurgi ta pionieriška ro-mantika, apie kuria daug kal-bama miesto vidurinėse mokyklose? Minėtas faktas ro-do, kad mokytojai dar sil-pnai dirba su valkais, nenu-kreipia jų energijos sportut, naudingam darbuli, tauriems tikslams ir poelglams.

Negalima praeiti tylomis ir pro tai, kad pedagogai, auk-lédami jaunąją kartą, pamiršta jų tėvus, nepasikalba su jais, nenustato bendrų auklė-jimo formų.

Tėvai ir mokykla, kolektyvas, kuriamė auga ir brėsta nauji žmonės, neša didžiuolę atsakomybę, statant komunis-tinę visuomenę, tšgyvend-nant iš mūsų tarpo sunkios buržuažinės praeities lieka-nas.

A. Matiukas

TARPTAUTINĖMIS TEMOMIS

Kas vyksta Goa ir Šiaurės Afrikoje

Portugalijos kolonijoje Goa, esančioje Indijos vakarinėje pakrantėje, ir Prancūzijos valdose — Maroke ir Alžyre, kurie yra Šiaurės Afrikoje, vyksta liaudies riaušės. Jų priežastys susijusios su kolonijine padėtimi tiek Goa, tiek ir Maroke bei Alžyre.

Goa yra Indijos Vakaruose. Goa gyventojai sudaro 600 tūkstančių žmonių. Ekonomika ir būrimi. Goa gyventojai glaudžiai susiję su Indijos gyventojais ir seniai nori nusikratyti portugalų valdymu, reikalaudami susivienijimo su Indijos tauta. Pastaruoju metu šie reikalaivimai sustiprėjo tiek Goa, tiek ir Indijoje. Rugpiūčio 15 d., Indijos nepriklausomybės paskelbimo 8-ųjų metinė dieną, grupė beginklį Indijos nuvyko į Goa, kad ten karlu su Goa gyventojais surengtų taikias demonstracijas už susijungimą su Indija. Tačiau portugalų policija ir kariuomenė sutiko demonstrantus ginklų ugnimi. Daug buvo užmušta ir sužeista.

Taikų demonstrantų susaudymas Goa teritorijoje skelė gilių Indijos tautos ir viso pasaulio demokratinės visuomenės pasipiktinimą. Kinijos sostinėje Pekine išvyko gausus mitingas, kurio dalyviai išreiškė visišką sutikimą su Goa gyventojais ir Indais, primygintai reikalaujančiais panaikinti kolonijinio viešpatavimo likučius Indijos žemėje.

Tautų protestas prieš kolonijinį viešpatavimą taip pat sudaro išvykių pagrindą ir Maroke bei Alžyre.

Prancūz Marokas yra dailes Šiaurės Afrikoje esančios Maroko šalies, padalinios i prancūz, Ispanų ir tarptautinė zonas ir turinčios daugiau kaip 10,4 milijono gy-

ventojų. Prancūz Maroko gyventojai (9 su viršum milijono) ilgus metus kovoja už nepriklausomybę. Prieš dvejus metus prancūz valdžios organai nuverlė Maroko sultoną Ben Jusefą. Šiu metu rugpiūčio 20 d., Ben Jusefo nuvertimo antrųjų metinių dieną, daugelyje prancūz Maroko miestų ir rajonų išvyko masiniai liaudies išstojimai, kurių dalyviai reikalojo sugrąžinti Ben Jusefą iš Istrėmimo. Daugelis išstojimų pavirto ginkluotais susirėmimais su prancūz kariuomenė. Kai kurios gentys sukilė. Prancūz valdžios organai riaušėmis nuslopinti metė naujas kariuomenės dalis, ir eilėje rajonų išvyko karo veiksmai.

Tuo pačiu metu liaudies riaušės kilo Alžyre. Ši Šiaurės Afrikos šalis, turinti 9 milijonus gyventojų, ištraukta i Prancūzijos sudėti ir padalinta į tris departamentus (Alžyras, Oranas ir Konstantina). Konstantinoje ir eilėje kitų vietų išvyko vietinių gyventojų išstojimai prieš prancūz valdžios organus, kurie slopinėliai judėjimą su kariuomenės pagalba.

Smerkdama prancūz valdžios organų veiksmus Maroke ir Alžyre, priešakinė Prancūzijos visuomenė reikalauja, kad valdžios organai, užuot slopinę judėjimą jėga, pradėtų derybas su jo lyderiais. Tokios derybos prasidėjo, bet, Prancūzijos spaudos pranešimais, vyksta labai lėmtoje aplinkoje.

Išvykiai Goa ir Šiaurės Afrikoje, nepaisant jų skirtinumo, turi vieną bendrą bruožą: jie atspindi tautų siekių visur padaryti galą kolonijiniam viešpatavimui ir užtikrinti sau nepriklausomybę.

A. Šachanovas

V. KOLESNIKOVAS
Žemės ūkio mokslo daktaras

KAIP GYVENA VAISMEDIS

(Tėsinys iš Nr. 69 (505))
Nustatyta, kad medis ir jo ūglai per 6–7 vegetacinių laikotarpių mėnesius auga tik 2 mėnesius (pavasarį ir vasaros pradžioje). Šią ypatybę svarbu žinoti sodininkui tam, kad jis galėtų aprūpinti medžiavimui ir maistu daugliausia birželio ir liepos mėnesiais. Paprastai vasarą išaugusime ūgyje susidaro lapų pumpurai, kurie sekantiniai metalai, bet jau ant dvimetės šakutės, pavirsta žiedų pumpurai ir dar kitais metalais, trečiajai pavasarį, tai yra ant trimetės šakutės, pavirsta paprasta trumpajai šakele, ankurios išauga 1–2 trumpiai ūgiukai (rageliai). 5–8 metų trumpoji šakele pamažu pavirsta vidutinio amžiaus, o 9–15 metų — sena, sudėtinga žiedšake. Produktyviusios yra 6–8 metų amžiaus trumpasios šakelės. Mums naujinčia, kad būtų kuo daugliausia jaunu trumpų šakelių, o tai reiškia, kad galima drą-

siai šalinti senas, jau nebe duodančias vaisių žiedšakes.

Vaismedžio žiedų pumpurai susidaro paprastai nuo birželio pabaigos, tai yra beveik prieš mėnesius iki naujo žydėjimo, o žiedo dalių vystosi per visą vasarą ir baigia vystytis pavasarį, prieš obelai pradedant žydėti. Iš kiekvieno žiedų pumpuro susidaro 5–8 žiedai, tačiau iš jų išauga tik 1–2 vaisiai. Žiedų vaismedis turi daug daugliau, negu vaisiai. Tiek 5–10 procentų obelies ir kriausės žiedų duoda vaisius. Bet ir tai užtikrina jų gausų derlingumą.

Vaismedis sugeba sudaryti daugybę žiedų pumpurų ir žiedų. Neretai būna, kai obelis pernelyg gausiai žydi, kad 80–90 procentų medžio pumpurų yra žiedų pumpurai, o lapų pumpurų tebūna 10–20 procentų. Kai medis turi daug žiedų, kurie sunaudoja beveik visas maisto medžia-

gas, tuomet ūglai auga silpnai ir nauji žiedų pumpurai nebesusidaro. Šiuo atveju obelis duoda vaisius perio diškai. Tačiau, medži gerai maitinant ir taisyklingai genējant, galima pasiekti, kad žiedų pumpurų susidarytu nuosaikei (40–60 procentų), o lapų pumpurų liktų atitinkamai (60–40 procentų), ir kad kasmet užaugtų geri ūgliai.

Vaismedžio šaknų sistema, bet kuriam amžiui esanti, susidea iš nedidelio kiekio ilgų, storų ir didžiulės masės trumpų šaknų. Jų tarpimui didelės įtakos turi grunto vandens gilumas ir dirvožemio sudėrumas.

Esant vandeniniui arti dirvos paviršiaus ir sudriam dirvožeminiui, augalo šaknų sistema negali normaliai vystytis. Šaknų augimą neigiamai veikia ir pernelyg didelis dirvožemio drėgnumas. Atsižvelgiant į tai, vaisinės sodinius geriausiai auginti tose vrietose, kur grunto vanduo yra ne aukščiau, kaip 1,5–2

metrus nuo dirvos paviršiaus.

Augalai su galinga šaknų sistema turi platų vaikikų. Jie reguliarai duoda vaisius ir žymiai ilgai gyvena.

Vaismedžio šaknų sistema, bet kuriam amžiui esanti, susidea iš nedidelio kiekio ilgų, storų ir didžiulės masės trumpų šaknų. Sodininkystės meistras, nuėmus derlių, atlieka rudeninį sodų drėkinimą ir patrešia dirvą fosforo, kalio ir azoto trąšomis. Tuo būdu jie įgalina šaknų sistemą rudenį bei žiemos pradžioje, kai dirvos temperatūra dar nėra nukritusi žemai nulio, sukaupti pakankamą kiekį maisto medžiagų, ypač organinio azoto, taip reikalindingo vaismedžiui pavasarį, kuo mel jis pradeda savo vegetaciją.

RUMUNIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Bukarešto Rugpiūčio 23-osios vardo gamykla išleidžia vagonus ir cisternas, lokomotyvus, įrengimus naftos pramonei, traktorių atsarginės dalis, žemės ūkio mašinas ir plataus vartojimo reikmenis. Nuotraukoje: motorų surinkimo ceche.

Rumunijos spaudos agentūros nuotrauka.

Už redaktorių H. VIKERTAS

Rokiškio II-os vidurinės mokyklos mokytojai VASILIAUS-KIENEI VANDAI ir Jos vyru HENRIKUI, jų brangiamai suneliniui ALMONTUI mirus, reiškiamė gilių užnugautų

Rajone mokytojų kolektyvas

EKRANAS

SAULUTĖ — „Nesterka“ — 2–4 d. d.

JUODUPĖS KINOTEATRAS — „Aušra prie Nemuno“ — 1–2 d. d. — „Laimingo plaukiojimo“ — 3–4 d. d.

LIAUDIES DEMOKRATIJOS ŠALYSE

Pekine esanti TSRS Raudonojo Kryžiaus ligoninė atlieka didelį darbą keliant kinų gydytojų žinių lygi. Šais metais įsteigtus kursus prie ligoninės baigė 72 gydytojai. Nuotraukoje: tarybinis gydytojas V. Romanovas kartu su kinų gydytojais praveda elektroterapijos seansą. Sinchua agentūros nuotrauka.

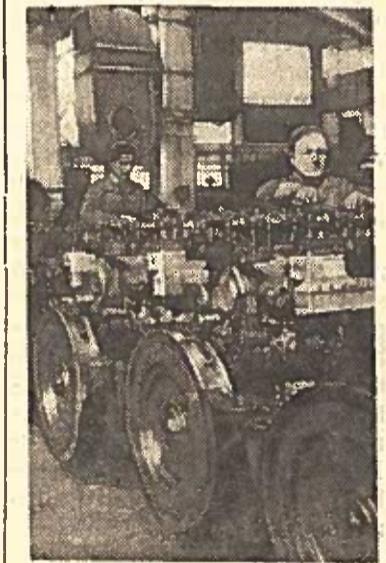
Lenkijos laivai atplauks su mandagumo vizitu į anglų uostą

VARŠUVA, VIII. 29 d. (TASS). Ryšium su neseniai padarytu Anglijos kreiserio „Glazgo“ mandagumo vizitu Lenkijos Gdynės uosta, Lenkijos Liaudies Respublikos vyriausybė šiomis dienomis kreipėsi į Anglijos vyriausybę, pasiūlydama, kad du Lenkijos eskadriniai minininkai padarytų atsakomąjį vizitą į Anglijos Portsmuto uostą. Lenkų laivai bus Anglijos karinio jūrų laivyno svečiai.

Mokyties į Tarybų Sąjungą

PEKINAS, VIII. 29 d. (TASS). Vakar iš Pekino į Maskvą studijuoti Tarybų Sąjungos aukštostose mokyklose specialiu traukiniu išvyko grupė kinų studentų — 614 žmonių. Pastaruoju metu į Tarybų Sąjungą mokyties išvyko jau daugiau kaip 1.200 žmonių.

Šiame studijos Tarybų Sąjungoje, į Kinijoje:

metrus nuo dirvos paviršiaus.

Augalai su galinga šaknų sistema turi platų vaikikų. Jie reguliarai duoda vaisius ir žymiai ilgai gyvena.

Vaismedžio šaknų sistema, bet kuriam amžiui esanti, susidea iš nedidelio kiekio ilgų, storų ir didžiulės masės trumpų šaknų. Sodininkystės meistras, nuėmus derlių, atlieka rudeninį sodų drėkinimą ir patrešia dirvą fosforo, kalio ir azoto trąšomis. Tuo būdu jie įgalina šaknų sistemą rudenį bei žiemos pradžioje, kai dirvos temperatūra dar nėra nukritusi žemai nulio, sukaupti pakankamą kiekį maisto medžiagų, ypač organinio azoto, taip reikalindingo vaismedžiui pavasarį, kuo mel jis pradeda savo vegetaciją.

RUMUNIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Bukarešto Rugpiūčio 23-osios vardo gamykla išleidžia vagonus ir cisternas, lokomotyvus, įrengimus naftos pramonei, traktorių atsarginės dalis, žemės ūkio mašinas ir plataus vartojimo reikmenis. Nuotraukoje: motorų surinkimo ceche.

Rumunijos spaudos agentūros nuotrauka.